

29. oktober 2020

EM2020/14

Udenrigspolitisk Redegørelse 2020

(Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender og Energiområdet)

Vi hilser fra Partii Naleraq den Udenrigspolitiske Redegørelse 2020 som er fremlagt af Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender og Energiområdet meget velkommen og vi skal i denne forbindelse komme med følgende bemærkninger.

Der er fremlagt forskellige informationer i redegørelsen, blandt andet er nævnt vort samarbejde med EU, ja, det er korrekt, at vi skal passe godt på at bevare et godt samarbejde med EU fordi det er vores største handelspartner. Vi skal endvidere huske at passe godt på vort samarbejde med Storbritannien, idet landet har forladt EU og det er derfor presserende, at vi etablerer gode særaftaler med Storbritannien om vores samhandel. Vi regner desuden helt og holdent med, at man løbende kan forbedre samhandelen med Storbritannien omkring vores eksport af fisk i de kommende år.

Vi skal have organiseret det således, at de forskellige lande vi har samhandel med omkring vore fiskeeksport, der skal vi have etableret en direkte samhandel med de enkelte lande, dermed vil man kunne etablere direkte samhandel og dermed vil de eksportindtægter vi får kunne øges.

Når det er sagt fra Partii Naleraq så mener vi, at vi skal have etableret vor egen udenrigs- og sikkerhedspolitik:

Vi kan ikke bare sidde stille og afvente at Danmark og USA udarbejder deres udenrigs- og sikkerhedspolitik, som vi så kan tage stilling til. I den sag skal vi selv have vores egen politik, som Danmark og USA skal lytte til og som de skal acceptere.

Vi skal ikke være bange for at kræve noget, dette er vores land - ingen andre ejer dette land – det er vores land. Derfor er vi da også fra Partii Naleraq glade for, at vort land selv kan indgå aftaler omkring Pituffik med amerikanerne og det har vi da også gjort i sommers. Vores land skal selv til at indgå aftaler med amerikanerne omkring Pituffik – det er vi glade for.

Såvel Naalakkersuisut som Inatsisartut er valgt til at varetage vort lands interesser – det er altså grønlandernes interesser, det er dermed vort lands virksomheders interesser og det grønlandske samfunds interesser, der skal varetages.

Det er derfor, at vi selv skal varetage vor egen udenrigspolitik, ligesom vi også selv have vor egen politik for det arktiske område og hvis nogen vil snakke med os om det, så skal det også foregå her i vort land.

Vi mener fra Partii Naleraq, at inden at Naalakkersuisoq for udenrigsanliggender tager til møde om det arktiske og vort land med Danmarks og Amerikas udenrigsministre, så skal vort Inatsisartut udvalg først tages i ed idet, at Naalakkersuisut arbejder på vegne af vort land og ikke kun på egne vegne.

I dag overlader vi bare det område som vi burde overtage og overgiver os dermed til Danmark og USA, hvilket vi som borgere herhjemme glemmer at italesætte, måske fordi vore medier ikke tager emnet op, eller måske fordi Inatsisartut ikke har nogen repræsenteret hele tiden og fordi der ikke informeres om hvad der sker og man holdes ude af det hele. Den eneste mulighed eller chance vi har for at ytre os omkring udenrigspolitiske spørgsmål, er når vi støder på punkt 14 og skal høre på en redegørelse, som man end ikke kan tage en beslutning om og som kun indeholder opfordringer.

Vores samfundsmæssige status er desværre at vi ikke får øgede beføjelser i øjeblikket:

Netop nu afgøres det i Danmark om, hvad der skal ske med Kangerlussuaq som et militært område og om vi får lov at være der. Lige nu afventer Selvstyret og Qeqqata Kommunia hvad Forsvarsministeriet vil sige i relation til den folkelige brug af Kangerlussuaq.

Forholdene er modsatrettede, det er os der fra vort land skal meddele det danske forsvarsministerium hvad der skal ske i vores land, at de kan benytte Kangerlussuaq på de og de betingelser. Qeqqata Kommunia har store planer omkring udvikling af turismen mellem Sisimiut og Indlandsisen - men de ved ikke om de må gøre det – fordi det efter sigende er forsvarsministeriet der skal afgøre det, vi håber at man nu kommer ud af denne kattepine, eller at man arbejder på at komme ud af den.

Med hensyn til lufthavnsbyggeriet har Naalakkersuisut solgt nogle rettigheder til Danmark. Den danske regering har fået vetoret i forhold til lufthavnsbyggeriet. Vi kan ikke længere selv bestemme over etableringen af lufthavne herhjemme.

Alle disse ting som vi i de sidste par år er stødt ind i, må vi arbejde på at befri os fra;

For det første; i udenrigspolitiske spørgsmål skal vi have vor egen politiske målsætning, som skal bakkes op om fra alle partier, som skal være helt uafhængigt af eventuelle regeringsskifter.

For det andet; når der skal afholdes vigtige møder omkring udenrigspolitiske spørgsmål, og når der skal foretages for os vigtige beslutninger, så skal Inatsisartut have repræsentanter.

Hvilken udenrigs- og forsvarspolitik står Partii Naleraq da for?

Med hensyn til forsvarspolitikken, skal vi have gjort vort land til et våbenfrit område uden millitær, og det arktiske område skal være et fredeligt område, hvilket vi skal være kendt for. Vi skal neddrose millitære aktiviteter. Ligesom Island skal vi have vor egen kystbevogtning, vi skal sikre os, at samfundet på alle måder er indrettet til ikke-militære formål, i dag har vi skibe og både til bevogtning og fiskerikontrol, miljøovervågning, SAR, forskningsaktiviteter m.m.

Men amerikanernes radaranlæg i Pituffik som overvåger det meste af kloden, må vi acceptere. Men vi må kræve, at området skal være millitært- og våbenfrit og vi må kræve, at man ikke er voldsom overfor Rusland. Amerikanerne og danskerne kan ikke øge den millitære tilstedeværelse.

Det betyder også, at danskerne og USA heller ikke skal bestemme hvem vi skal handle sammen med. Man skal heller ikke blande sig i hvem der må investere i vores land, det skal vi selv bestemme – det bestemmer Inatsisartut.

Handelspolitikken:

Udenrigspolitisk set - i vores optik - er det først og fremmest handelspolitik, de offentligt ejede virksomheder samt virksomhederne herhjemme der som sådan skal være bestemmende for vores udenrigspolitik, sådan ser Partii Naleraqs udenrigspolitik ud i en prioriteret rækkefølge.

For eksempel er det sådan, at hvis vi åbner op for en samhandel med Island, så skal vi sikre os, at reglerne for mærkning af varer m.m. bliver fulgt eller at man laver en dispensation. Det er derfor vi har en repræsentation på Island. Vi er glade for den øgede samhandel med Island, her skal udenrigsdepartementet stå for at hjælpe de erhvervsdrivende, for at fremme samhandlen.

Hvis vi interesserer os for en øget samhandel med USA, så skal virksomhedernes godkendelser være på plads og det skal vi sørge for. Naalakkersuisut og den danske regering skal højne deres samarbejde med virksomhederne og fjerne konflikter.

Vi skal selv handle med udlandet:

Det er Partii Naleraqs opfattelse, at vi selv skal producere vore eksportartikler og også selv handle med dem på eksportmarkedet.

Vi skal ikke deltage i Danmarks udenrigshandel. Vort land handler med hellefisk overfor udlandet, ikke Danmark. Som eksempel kan Grønlands Statistik ikke udrede vores udenrigshandel med Storbritannien, fordi man ikke kan se de specifikke arter og det er totalt rodet sammen, så her må man først henvende sig til Danmark og virksomhederne dernede. Man kan heller ikke skelne de fisk der har oprindelse herhjemmefra, da de ikke kan skilles ud fra Danmarks eksport. Derfor skal virksomhederne til at give os disse oplysninger.

Vores samhandel med Danmark bør høre under vores udenrigshandel, ligesom vores repræsentantskab i Danmark bør høre under Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender. Den danske regering har deres repræsentant her i landet under deres udenrigsministeriet. Vi er nemlig forskellige lande. Vi er ikke Danmark. Vi er ikke Færøerne. Vi er Grønland.

Når vi nu er inde på repræsentantskaberne i udlandet, så er det deres opgave, at føre vort lands interesser ud i livet og garantere, at der bliver sørget for, at de grønlandske virksomheder herhjemmefra får den hjælp de har brug for.

Vi skal ikke spendere penge på, at vore egne repræsentationer yder service overfor danske virksomheder. De danske ambassader skal selv sørge for deres egne anliggender.

Jeg ved godt, at vi er inde i et grænseområde her, der er virksomheder der producerer vore råvarer i Danmark til forædlede varer der sælges i udlandet.

Men det er så derfor, at vi skal arbejde ud fra de grønlandske virksomheders interesser, eksporten skal ske direkte fra Grønland og værdsættelsen skal ikke ske ved transferpricing, men fastsættes herhjemme og beskattes herhjemme.

Dette ser vi også når vi snakker råstofudvinding. Hvilke rubiner skal vi beskatte – de ikke-forarbejdede som man henter op af vor undergrund, eller de rubiner der er færdigproducerede og slebet til høj karatværdi, som sælges i smykkevarebutikker – og den sidste taget i betragtning vil vi få meget mere hjem i afgifter og skatter.

Derfor er det i vores interesse at kunne etablere aftaler om en grænsefri handel med de udenlandske firmaer vi handler med. Dermed vil vore egne virksomheder kunne sælge i udlandet og vi vil kunne handle direkte i udlandet.

Hvem er grønlandere:

Men her kommer vi ind på et sprængfarligt emne, og vi må tage stilling til det og have en klar politisk holdning til det. Hvem er grønlandere og hvad er en grønlandsk virksomhed, disse interesser må vi få afklaret og de skal hjælpes. Er der tale om danske iværksættere herhjemme fra hvis de har investeret 1 krone i virksomheden? Hvis interesser skal vi varetage i udenrigshandlen, og hvem skal vi hjælpe – de grønlandske produktionsvirksomheder – eller de danske produktionsvirksomheder.

Det er et ømtåleligt spørgsmål, men i Kina, der skal vi ikke etablere vore egne repræsentationer for, at de skal servicere danske eksportvirksomheder, det er der slet intet grundlag for. Det kan det danske udenrigsministerium selv sørge for. Men er der tale om grønlandske salgsprodukter der skal godkendes i Kina, så skal vi naturligvis deltage, det må være klart nok, fordi der her er tale om grønlandske produktionsvirksomheder og grønlandske arbejdspladser og grønlandske interesser.

Med hensyn til vor udenrigspolitik så er der en masse detaljerede spørgsmål vi må tage stilling til. Ikke mindst når vi indrømmer, at udenrigspolitik også er handelspolitik og at vore repræsentationer i udlandet skal arbejde for de grønlandske virksomheders interesser og produkter og hjælpe os med, at markedsføre vore egne produkter. De skal hjælpe med til at overholde disse regler og de skal også hjælpe til med markedsføring og andre ting, ligesom de også skal skabe de rette forretningspartnere i udenrigshandlen på de steder hvor vi har samhandel.

Afslutningsvis anbefaler vi overfor Naalakkersuisut, at der afholdes en konference omkring vort lands udenrigspolitik og Arktisk politik.

Med disse bemærkninger skal vi til sidst bemærke, at vi tager den udenrigspolitiske redegørelse til efterretning.

Pele Broberg, Partii Naleraq